

BOBCATSSS 2003

A XI. Nemzetközi BOBCATSSS Szimpóziumot február 3-a és 5-e között rendezték a toruňi Nikolas Kopernikusz Egyetemen. A szervezést, az anyagiak előteremtését, a szakmai előkészítő munkát minden évben egy közép- vagy kelet- és egy nyugat-európai könyvtárosképző intézmény vállalja magára: lengyel részről az idén *Bronislaw •urawski* vezetésével a toruňi egyetem diákjai, holland oldalról – a Magyarországon is ismerős – *Ruud A. C. Bruyns* (a konferenciákon csak „Father BOBCATSSS”) és lelkes csapata végeztek kiváló munkát.

Mára már szinte hagyománynak tekinthető, hogy az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatói, ha nem is tömegesen, de felkeresik a konferenciát, ahogy Szombathelyről *Murányi Péter* és hallgatói sem hiányozhatnak. Északi szomszédaink ugyan tettek egy kísérletet, hogy vasutasstrájkjal akadályozzák az odautazásunkat, de bebizonyosodott, hogy minket sem olyan fából faragtak, hogy mindezt tétlenül nézzük: mi autóval mentünk, a szombathelyiek kerülő úton, vonattal közelítették meg a helyszínt. (A nehéz helyzetű szlovák vasutasokkal való együttérzésünket a szűk Opel Corsában való kétszer tizen-négy óra szorongással fejeztük ki, míg *Murányi Péter* és *Bíró Szabolcs* egy, a bécsi Südbahnhofon eltöltött fagyos éjszakával „szolidaritott”...) Az első perctől kezdve biztosak voltunk benne, hogy megéri fagyoskodni, kényelmetlenül utazni, ugyanis remek hangulatú, magas szakmai színvonalú rendezvényen vehettünk részt.

A téma különös aktualitással bír a közép- és kelet-európai országok számára az európai uniós integráció előestéjén: Information Policy and the European Union (Információpolitika és az Európai Unió). A tavalyi szimpóziumhoz képest talán kevésbé volt olyan egyértelmű gondolatmenete a rendezvénynek, ugyanis igen sokféle téma elfért a cím tág teret engedő esernyője alatt: emberi jogok és könyvtári szolgáltatások, információs szolgáltatások etnikai kisebbségek és fogyatékosok számára, EU-projektek az információs szolgáltatások területén, multimédia, jogi szabályozás (pl. copyright), oktatás, információs írástudás-írás-tudatlanság, új könyvtáros szerepek stb.

Magyarországot az idén a szombathelyi könyvtártudományi szaktársak képviselték az előadók sorában. Bár az előadás ellen látszólag

minden összeesküdött, *Murányi tanár úr* nem ismert lehetetlent. Sem hó, sem sztrájk, sem a meghibásodott digitális kivetítő nem gátolhatta meg a szombathelyi különítményt expozéjuk megtartásában. Így nemzetközi fórumon hangzottak el olyan fontos kérdések, hogy milyen lehetőségek vannak a webforrások gyors hozzáférhetővé tételére egy olyan viszonylag kis nyelv esetében, mint a magyar, továbbá milyen módszerek, eszközök és technikák segítségével lehet hatékonyan a felhasználók rendelkezésére bocsátani az információt, tehát hogyan tudnak könyvtárosok és hallgatók együttműködni a magyar nyelvű ismeretanyag közlésében.

Mélyebb szakmai vitákba bonyolódhattak a workshopok résztvevői. Ilyen formában két témára lehetett jelentkezni (és kellett is, ugyanis az idén először húsz főben maximalizálták a résztvevők számát): mindkettő, a *digitalizáció* és a *virtuális könyvtár* problémája is már egy új, globális hálózatokon keresztül elérhető *Mundaneum* koncepcióját vetítette előre. Ezen túl az egyes szekcióülések után is hagytak lehetőséget a témákkal kapcsolatos kérdések megbeszélésére, az elhangzottak továbbgondolására.

A körülmények, amelyeket a lengyelek meg tudtak teremteni a szimpóziumra, valóban lenyűgözők voltak. A nemrég felújított Kopernikusz Egyetem tágas és modern épülete egyértelművé tette, hogy valóban nem sok választja el Európa valamikori keleti és nyugati felét egymástól.

A rendezvény fényét a pompás körülmények mellett az is növelte, hogy a legfontosabb nemzetközi szakmai szervezetek képviselői (IFLA, EUCLID) mellett a toruňi polgármester, az egyetem rektora, sőt a lengyel kormány néhány tagja is tiszteletét tette a konferencián, és megnyitó beszédben köszöntötte a résztvevőket. Bevezető gondolataikban többen is hangsúlyozták az európai integráció fontosságát mind a közép- és kelet-, mind a nyugat-európai államok számára, az információs szektor és benne a könyvtáros szakma kiemelt jelentőségét az épülő globális világrendben.

A helyszín, Toruň, történelmi belvárosával – melyet az UNESCO a világörökség részének nyilvánított – és a modern igényeket is kielégítő egyetemével a hagyomány és az újítás egymást kiegészítő, egymást feltételező voltát szimbolizálta. A város egykori lakója és az egyetem névadója, Kopernikusz – mint az első valóban európai diákok egyike, aki távol otthonától vé-

gezte az egyetemet, majd hazájában tevékenykedve az egész európai kultúra számára adott új tudományos eredményeket – hűen reprezentálta az európai állampolgárság lényegét.

A szervezők nagy hangsúlyt fektettek a lengyel kultúra bemutatására. Az első napon a toruńi néptáncgyűttes bemutatóját élvezhettük, melynek során közös tánra is nyílt alkalom. Az együttes tagjai rendre bevontak minket is a mulatságba, egyszerűbb lépéseket tanítottak, így a közös tánc élménye még inkább összekovácsolta a különböző népeket. Végül egy igazi európai táncal, a keringővel záródott az együttlét. Nem csak a szimpózium résztvevői barátkoztak össze a hangulatos estét követően: a fiatal lengyel táncosok elkísértek bennünket a városháza alatti szórakozóhelyre, ahol hajnalig tartott a multság.

A második napon a városháza dísztermében komolyzenei koncertet hallhattunk az egyetem kórusától és vonószekarától. Ezt követően a képtárat tekintettük meg, mely szintén a városháza épületében található, majd az előző naphoz hasonlóan újra az épület pincéjében található mulatóhelyre vonultunk. Az informális együttlétek kevesebb szakmai vonatkozással bírnak, mégis nagy a jelentőségük, elsősorban a kapcsolatok és barátságok építésében. Az idén például a tavalyi ismeretségek után ketten is a toruńi egyetem fiatal tanársegédjének, *Piotr Malak*nak és kedves feleségének vendégszeretettel élvezhettük, akik saját otthonukban láttak minket vendégül a konferencia teljes időtartama alatt.

Már korábban is volt alkalmunk megtapasztalni, hogy a lengyel–magyar barátság nem veszett el a történelem süllyesztőjében. Évek óta a lengyelekkel vagyunk a leginkább baráti viszonyban. Bennük is elevenen él a mondás: „Lengyel–magyar két jó barát, együtt harcol, s issza borát!” (Polak–Wengier dwa bratanki ido szabli, ido szklanki). Így természetesen kötelességünknek éreztük, hogy amikor a lengyel szervezők egyike, *Katarzyna* kórházba került az utolsó napon, meglátogassuk őt. Persze csúsztak hibák is a szervezésbe. Sajnos nem készült el a konferencia előadásainak írásos változatát tartalmazó kötet, így azt csak később fogjuk megkapni, postai úton. Az előadások tartalmáról így a helyszínen csupán az előzetesen beküldött tartalmi tömörítvényeket tartalmazó füzetecskéből tájékozódhattunk.

A záró szekció végén a BOBCATSSS zászló ezúttal a lettekhez került, akik a svédekkel együtt

kaptak lehetőséget a 2004-es konferencia megszervezésére. Színes diákon mutatták be a rendezvénynek jövőre otthont adó rigai helyszínt, és ismertették a témát is – könyvtárak és információ multikulturális társadalmakban –, mely szintén különös jelentőséggel bír az Európai Unió bővítése szempontjából. Jó lenne, ha Rigába a viszonylag nagy távolság ellenére többen tudnánk menni magyarok, ugyanis a konferenciasorozat magyar–holland közös rendezvénynek indult, és bizony ahhoz képest igen szerény létszámban képviseltettük magunkat. Az pedig egyelőre csak az álmainkban szerepelhet, hogy esetleg újra Budapesten rendezzünk a szimpóziumot... (*Bella Katalin – Giczi András – Peer Gábor – Szabó Tamás Péter – Tóth Máté*)

Mesél: Berecz András

„A képzelet szabadságával megajándékozni egy embert, a legnagyobb jók egyike”

Mindannyian tudjuk, hogy a népmese szájhagyomány útján terjed, szövege változó, tesznek hozzá, vesznek el belőle.

Manapság a népmesék kötetekben összegyűjtve olvashatók, neves íróink vagy néprajzosok szorgos gyűjtőmunkájának köszönhetően. Olvaszuk is gyermekeinknek, unokáinknak, ajánljuk olvasóinknak kultúránk e gazdag, kifogyhatatlan tárházát. Alkalmanként hagyományörző csoportokban, óvodákban, iskolákban, különböző versenyeken elhangzanak: szépen is, kedvesen is, az írásban lejegyzett formában. Szívesen hallgatjuk. Élvezzük is, tetszik is, de már nem fülünk hallatára, szemünk láttára születik a cselekmény. Nincs hiányérzetünk, mert nem is tudjuk, milyen az. Mígnem egyszer *Berecz András* énekes, mesemondó szájából a tekergő, kanyargó, burjánzó, tempósan lépő, lépegető, folyondáros mondatokból szőtt történeteket meg nem halljuk.

Elvárásolva figyeljük őt, derülünk, elgondolkodunk, vagy éppen szomorkodunk fordulatos történeteink, s önfeledten örvendünk a mese csattanóján. Nyelvünk ősi gyökerei élednek fel szavai nyomán. Hangjában érezzük a pásztor ráérős nyugalmát, az Alföld kopárságát, a Kárpátok hús páráját. Megsejtünk egy, a miénktől már teljesen különböző világot, amelyet azért örünk zsigereinkben. Talán éppen a sokat olvasott, összegyűjtött, leírt mesék hatására?